

کد خبر : 165251

موسویان؛ از نجات گروگان های آلمانی تا نقش آفرینی در برجام

در این گزارش جامع به شرح زندگی دیپلماتیک موسویان به نقل از وی و همکاران خارجی اش پرداخته شده و اطلاعات قابل توجهی درباره رویکرد او به موضوعات مختلف ارائه شده است. فیوسن و وون هیپل می گویند که موسویان سرمایه بزرگی برای دانشگاه پرینستون است و شخصیتش سبب می شود تا کار با او بسیار راحت باشد. فیوسن می گوید: "او ذهنیتی بسیار منصفانه دارد و نقطه نظر و دیدگاه کشورهای غربی را درک می کند".

سرویس بین الملل خرداد: نشریه امریکایی "دیپلی پرینستونین" با انتشار گزارشی تحت عنوان "سید حسین موسویان؛ کارشناس ایرانی، دیپلمات پیشین" به معرفی مذاکره کننده ارشد پیشین کشورمان پرداخته است و نظر کارشناسان و اساتید دانشگاهی غربی را درباره او جویا شده است.

به گزارش خرداد، این نشریه امریکایی درباره آقای موسویان می نویسد: "او پژوهشگر در زمینه علوم و امنیت جهانی در مدرسه ویلسون است. او نقش مهمی را در فاصله سال های 2003 تا 2015 میلادی درباره مذاکرات هسته ای ایفا کرد". این نشریه به نقل از موسویان می نویسد: "در سال 1979 میلادی دو ماه قبل از انقلاب برای استراحت میان ترم به منظور بازدید از کشورم به ایران رفتم تا ببینم چه اتفاقی در حال روی دادن است". این نشریه اشاره می کند که موسویان در هنگام بازگشت به ایران شاهد تظاهرات هزاران نفر از مردم معترض در خیابان ها علیه محمدرضا پهلوی شاه مخلوع ایران بوده است.

موسویان می گوید: "عملا دو ماه پس از ورود من به ایران انقلاب شد و شاه کشور را ترک کرد. من پس از آن بود که در سیاست داخلی ایران درگیر شدم و این موضوع پس از انقلاب نیز ادامه یافت".

دیپلی پرینستونین اشاره می کند که این تجربه او را به عنوان یک کارشناس حرفه ای در روابط بین الملل و عرصه دیپلماسی کارآموده کرد. این نشریه در ادامه می نویسد: "او از سال 2009 میلادی به عنوان پژوهشگر مهمان در دانشگاه پرینستون حضور داشته است. او هم چنین یکی از اعضای پنل بین المللی درباره مواد شکاف پذیر است که متشکل از هیئتی از کارشناسان تسلیحات هسته ای است بوده است این پنل از سوی دانشگاه حمایت می شود. "فرانک وون هیپل" مدیر برنامه دانش و امنیت جهانی می گوید: "دکتر موسویان سزاوار آن است که اعتبار نقش آفرینی مهم در جریان توافق هسته ای سال 2015 میلادی به او داده شود چرا که وی رایزنی هایی کلیدی با مذاکره کنندگان امریکایی انجام داد. موسویان در تشریح این موضوع کمک کرد که ما متوجه شویم که به طور آشکار در ایران بیش از یک صدا وجود دارد و نظرات مختلفی در

آن کشور در جریان هستند".

"هارولد فیوسن" پژوهشگر در برنامه علوم و امنیت جهانی دانشگاه پرینستون نیز معتقد است که موسویان به دلیل زندگی در ایران و ایالات متحده قادر به شناخت فرهنگ هر دو کشور و کسب تجارب بیش تر شده است. او در این باره می گوید: "در درک مسائل ایران او قدرت درک احتمالات، آنچه ممکن است روی دهد و آنچه باید انجام شود را دارد".

این نشریه در ادامه اشاره می کند که موسویان در دانشگاه علم و صنعت ایران و در دانشگاه ایالتی ساکرامنتو تحصیل کرده است جایی که مدرک لیسانس علوم مهندسی را در سال 1981 میلادی اخذ کرد و در سال 1998 میلادی مدرک کارشناسی روابط بین المللی را از دانشگاه تهران دریافت کرد و مدرک دکترا در رشته روابط بین الملل را در سال 2002 میلادی از دانشگاه کنت در کانتبری انگلیس دریافت کرد. او هم چنین دوره فوق دکترا خود را در دانشگاه دورهام بریتانیا به اتمام رسانده است.

این نشریه امریکایی در ادامه می افزاید: "او در سال 1980 میلادی نقش سردبیر ارشد روزنامه "تهران تایمز" نشریه ای انگلیسی زبان را در تهران بر عهده داشت چرا که پس از انقلاب سردبیران اصلی آن روزنامه از کشور فرار کرده بودند و هیچ کسی برای مدیریت آن وجود نداشت. در آن هنگام شهید آیت الله محمد بهشتی رییس وقت قوه قضاییه ایران و عضوی شورای انقلاب از موسویان خواسته بود تا این نقش را ایفا کند. موسویان در این باره می گوید: "این اولین تجربه من در روزنامه نگاری بود. اما چون من در ایالات متحده تحصیل کرده بودم و زبان انگلیسی را بلد بودم از من خواستند تا مسئولیت روزنامه را برعهده گیرم".

دیلی پرینستونین در ادامه به فعالیت های دیپلماتیک موسویان اشاره کرده و می نویسد: "در سال 1983 میلادی او به سمت ریاست سازمان مدیریت مجلس از سوی آیت الله هاشمی رفسنجانی رییس وقت مجلس منصوب شد که بعدها رییس جمهوری ایران شد. در سال 1987 میلادی موسویان سمت مدیر کل امور اروپای غربی در وزارت امور خارج را برعهده گرفت. در سال 1990 میلادی او اولین سفیر ایران در آلمان بود. او کمک کرد تا دو گروگان آلمانی که توسط حزب الله لبنان از سال 1990 تا 1993 به گروگان گرفته شده بودند آزاد شوند و بیش ترین نقش را در تبادل گروگان ها میان ایران، حزب الله، اسرائیل و قدرت های غربی ایفا کرد. موسویان در این باره می گوید: "صدراعظم آلمان میانجی بود و در طرف ایرانی من تماس را دریافت می کردم و انتقال می دادم".

این نشریه اشاره می کند که به عنوان مذاکره کننده در تبادل گروگان ها، موسویان با رهبر حزب الله لبنان یعنی سید حسن نصرالله به مدت چهار ساعت در سوریه دیدار کرد. او در نهایت با تبادل گروگان ها موافقت کرد و موسویان پس از آن با صدراعظم آلمان تماس گرفت. در نتیجه یک هیئت آلمانی در نهایت توافق با حزب الله، سوریه و اسرائیل را در لبنان نهایی کردند.

این نشریه در ادامه اشاره می کند که او در فاصله سال های 1997 تا 2005 میلادی رییس کمیته روابط خارجی شورای عالی امنیت ملی ایران در دوران دولت اصلاحات بود. او در سال 2003 میلادی زمانی که به عنوان سخنگوی ایران در مذاکرات هسته ای با طرفین اروپایی و آژانس بین المللی انرژی اتمی برگزیده شد به چهره ای برسمیت شناخته شده از سوی جامعه بین المللی تبدیل شد.

موسویان می گوید: "ما به آنان به طور آشکار گفتیم که ایران به طور جامع و کاملاً باز و شفاف برنامه هسته ای خود را دنبال می کند و خواستار نقض مفاد پیمان منع گسترش سلاح های کشتار جمعی نیست". او خاطر نشان می سازد که ایران به عنوان گامی اعتمادساز محدودیت در غنی سازی اورانیوم را پذیرفته بود. او می گوید: "اروپایی ها موضع ما را درک کردند و حاضر به انجام یک معامله شدند اما آمریکا با حقوق مشروع ایران تحت پیمان ان پی تی مخالفت کرد و از برسمیت شناختن آن سرباز زد".

این نشریه اشاره می کند که در نهایت توافق با به قدرت رسیدن احمدی نژاد مذاکرات هسته ای نیز با شکست انجامید و تنش میان ایران و غرب با تشدید تحریم های آمریکا تشدید شد. در فاصله سال های 2005 تا 2007 میلادی، موسویان به عنوان مشاور سیاست خارجی شوری عالی امنیت ملی ایران به ایفای نقش پرداخت. او سپس به عنوان معاون رییس مرکز تحقیقات استراتژیک تحت ریاست حسن روحانی در تهران در فاصله سال های 2005 تا 2008 میلادی خدمت کرد.

در سال 2007 میلادی دو سال پس از انتخاب احمدی نژاد به عنوان رییس جمهور، موسویان به اتهام ارائه اطلاعات طبقه بندی شده بدون اجازه دولت به اروپایی ها بازداشت شد. او در این باره می گوید: "آن زمان من از اتهام جاسوسی تبرئه

شدم. با این حال، به دلیل آن که مخالف سیاست خارجی احمدی نژاد و سیاست های نظامی دولت او بودم دادگاه من را از مناصب دیپلماتیک محروم کرد و در نتیجه آن در سال 2009 میلادی ایران را ترک کردم".

در سال 2008 میلادی، موسویان به کنفرانسی در بیروت دعوت شده بود و با پروفسور "دانیل کورتزر" پروفسور مدرسه ویلسون دیدار کرد که یکی از معاونان پیشین وزیر امور خارجه در امور خاورمیانه بود. موسویان می گوید که او به وی در ضیافت شام گفت که اگر دوست داشته باشد مایل است که از حضور وی در دانشگاه پرینستون بهره مند شود. موسویان نیز این پیشنهاد را پذیرفته بود. او می گوید: "می دانستم اگر در ایران می ماندم مجبور به خانه نشینی بودم در نتیجه تصمیم گرفتم تا به پرینستون بروم".

این نشریه اشاره می کند که موسویان در آن دانشگاه مقالات و کتاب های متعددی را درباره ایران و امریکا از جمله "بحران هسته ای ایران: خاطرات" نوشته بود که در آن مقایسه ای میان برداشت و تصور طرفین ایرانی و امریکایی از موضوع برنامه هسته ای ایران ارائه داده بود او می گوید: "این کتاب برای اولین بار نقطه نظر ایران را تشریح کرده بود و شامل بسته ای پیشنهادی برای حل مناقشه بر سر برنامه هسته ای ایران بود". او هم چنین کتابی را نیز درباره ناکامی های روی داده در روابط ایران و غرب از دیدگاه غربی ها و نوع نگرش آنان نسبت به ایران نوشته است. موسویان اشاره می کند که خواننده آن کتاب می تواند دیدگاه ها و تصمیمات درست و نادرست طرفین را مقایسه کرده و خود تصمیم بگیرد که کدام یک راه صحیح تری را پیموده است. او معتقد است که این اثر می تواند نقشه راهی برای صلح میان ایران و امریکا باشد.

ضیا میان "پژوهشگر در برنامه دانش و امنیت جهانی می گوید: "دکتر موسویان حضور ارزشمندی در جامعه علمی پرینستون داشته است. او چشم انداز متحصر بفردی را درباره ایران، امریکا و روابط دو کشور هم چنین سیاست خاورمیانه ارائه داده است که مورد توجه تمام کشورهای جهان است".

فیوسن اشاره می کند که در جریان مذاکرات هسته ای 2015 میلادی آقای موسویان به طور منظم با مذاکره کنندگان ایرانی در حال گفت و گو بود از جمله با "محمد جواد ظریف" و چندین تن از مذاکره کنندگان امریکایی.

او می گوید: "او نقش ارزشمندی در مذاکرات ایفا کرد". این نشریه می افزاید: "اخیرا موسویان در مصاحبه ها و سمینارهای متعددی شرکت کرده است و مقالات زیادی را با هدف تقویت نقشه راه مدنظرش برای صلح نوشته است". او می گوید: "خوشبختانه فرصتی برای استراحت نیست و من باید به کنفرانس های متعددی در داخل و خارج از امریکا برم". برای مثال او در تاریخ 15 نوامبر در پنلی در ابوظبی همراه با ژنرال "دیوید پترائوس" شرکت خواهد کرد.

فیوسن و وون هیپل می گویند که موسویان سرمایه بزرگی برای دانشگاه پرینستون است و شخصیتش سبب می شود تا کار با او بسیار راحت باشد. فیوسن می گوید: "او ذهنیتی بسیار منصفانه دارد و نقطه نظر و دیدگاه کشورهای غربی را درک می کند". فون هیپل اشاره می کند که موسویان فردی با ذهنی باز، پرشور و شوق و با انرژی است و می گوید که برای همکاری کار کردن با او لذت بخش بوده است. او می گوید: "موسویان همواره آماده به اشتراک گذاری نظراتش با همکاران و دانشجویان درباره روند سیاستگذاری و دیپلماسی میان ایران، امریکا، اروپا و خاورمیانه و هم چنین آماده ارائه دیدگاه های عمیق خود درباره مسائل هسته ای و امنیت منطقه ای است". او می افزاید: "در اتاق او همیشه به روی کسانی که خواستار یادگیری بیش تر و درک بهتر مسائل هستند باز است".